

Rolnummer 5468
Arrest nr. 166/2013 van 19 december 2013

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging van artikel 2 van de wet van 16 november 2011 « tot invoeging van een artikel 74/9 in de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, inzake het verbod op het opsluiten van kinderen in gesloten centra », ingesteld door de stichting van openbaar nut « UNICEF België » en anderen.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters J. Spreutels en M. Bossuyt, en de rechters E. De Groot, L. Lavrysen, A. Alen, J.-P. Snappe, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul, F. Daoût en T. Giet, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van voorzitter J. Spreutels,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* * *

I. Onderwerp van het beroep en rechtspleging

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 14 augustus 2012 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 20 augustus 2012, is beroep tot vernietiging ingesteld van artikel 2 van de wet van 16 november 2011 « tot invoeging van een artikel 74/9 in de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, inzake het verbod op het opsluiten van kinderen in gesloten centra » (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 17 februari 2012, tweede editie) door de stichting van openbaar nut « UNICEF België », met zetel te 1000 Brussel, Keizerinlaan 66, de vzw « Défense des Enfants – International – Belgique – Branche francophone (D.E.I. Belgique) », met maatschappelijke zetel te 1000 Brussel, Kiekenmarkt 30, de vzw « Ligue des Droits de l’Homme », met maatschappelijke zetel te 1000 Brussel, Kogelstraat 22, de vzw « Jesuit Refugee Service-Belgium », met maatschappelijke zetel te 1150 Brussel, Maurice Liétartstraat 31, en de vzw « Coördination des Organisations non gouvernementales pour les droits de l’enfant », met maatschappelijke zetel te 1000 Brussel, Kiekenmarkt 30.

Memories zijn ingediend door :

- de vzw « Liga voor Mensenrechten », met maatschappelijke zetel te 9000 Gent, Gebroeders De Smetstraat 75;
- de Ministerraad.

De verzoekende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend en de Ministerraad heeft ook een memorie van wederantwoord ingediend.

Op de openbare terechtzitting van 10 juli 2013 :

- is verschenen : Mr. J. Fierens, advocaat bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partijen;
- hebben de rechters-verslaggevers J.-P. Snappe en T. Merckx-Van Goey verslag uitgebracht;
- is de voornoemde advocaat gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

Over het belang van de verzoekende partijen

A.1.1. De stichting van openbaar nut « UNICEF België » merkt op dat zij ten doel heeft de activiteiten en de doelstellingen van de organisatie « United Nations International Children's Emergency Fund » (UNICEF) te steunen ten bate van alle kinderen ter wereld en de toepassing van de principes en de bepalingen vervat in het Verdrag inzake de rechten van het kind te bevorderen.

A.1.2. De vzw « Défense des Enfants – International – Belgique – Branche francophone (D.E.I. Belgique) » doet opmerken dat het Hof, rekening houdend met haar maatschappelijk doel, haar belang om de vernietiging van een wet te vorderen reeds in verscheidene arresten heeft erkend (arresten nrs. 166/2003, 6/2006, 49/2008 en 50/2008).

A.1.3. De vzw « Ligue des Droits de l'Homme » is ook van mening dat het Hof, rekening houdend met haar maatschappelijk doel, haar belang om de vernietiging van een wet te vorderen reeds in verscheidene arresten heeft erkend (arresten nrs. 56/2002, 169/2002, 5/2004, 6/2006, 49/2008 en 50/2008).

A.1.4. De vzw « Jesuit Refugee Service-Belgium » merkt op dat de Raad van State, rekening houdend met haar maatschappelijk doel, heeft geoordeeld dat het beroep dat zij had ingesteld tegen het koninklijk besluit van 8 juni 2009 « tot wijziging van het koninklijk besluit van 2 augustus 2002 houdende vaststelling van het regime en de werkingsmaatregelen, toepasbaar op de plaatsen gelegen op het Belgisch grondgebied, beheerd door de Dienst Vreemdelingenzaken, waar een vreemdeling wordt opgesloten, ter beschikking gesteld van de regering of vastgehouden, overeenkomstig de bepalingen vermeld in artikel 74/8, § 1, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen » ontvankelijk is (RvSt, 20 oktober 2010, nr. 208.281).

A.1.5. De vzw « Coordination des Organisations non gouvernementales pour les droits de l'enfant » (CODE) beperkt zich ertoe te verwijzen naar haar doelstelling zoals die in haar statuten is bepaald.

A.2. De Ministerraad betwist het belang van de verzoekende partijen om de vernietiging van de bestreden bepaling te vorderen niet.

Over het belang van de vzw « Liga voor Mensenrechten »

A.3. Haar opmerkingen mededelend in een memorie ingediend met toepassing van artikel 87, § 2, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, zet die vereniging uiteen dat zowel de bestreden bepaling als het arrest dat het Hof zal uitspreken over het beroep tot vernietiging, haar maatschappelijk doel kunnen raken.

Zij gaat ervan uit dat die bepaling de vorm en de voorwaarden van de maatschappelijke hulp die aan een asielzoeker wordt verleend, regelt en dat zij van dien aard is dat zij een reeks grondrechten (het recht op een menswaardig bestaan, het verbod van foltering, de vrijheid van de persoon, de kinderrechten en het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie) waarvan de schending door de verzoekende partijen wordt aangeklaagd en waarvan de bescherming onder haar maatschappelijk doel valt, aantast.

Zij merkt ook op dat het Hof haar belang om de schorsing of de vernietiging van een wet te vorderen reeds in verscheidene arresten heeft erkend (arresten nrs. 77/2002, 166/2003, 202/2004, 62/2005, 125/2005, 105/2007, 101/2008, 40/2009 en 145/2011).

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van artikel 12, eerste en tweede lid, van de Grondwet, uit de schending van het « algemeen beginsel van rechtszekerheid » en uit de schending van de artikelen 10, 11 en 191 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 5.1 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 9, lid 1, van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten

A.4.1. De verzoekende partijen preciseren dat zij de wet van 16 november 2011 « tot invoeging van een artikel 74/9 in de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, inzake het verbod op het opsluiten van kinderen in gesloten centra » slechts betwisten in zoverre zij voorziet in uitzonderingen op het beginsel van het verbod op het opsluiten van een « gezin met minderjarige kinderen ».

Zij betogen dat die wet in die mate een ontoelaatbare doelstelling nastreeft, namelijk onwettige en door talrijke nationale en internationale autoriteiten aangeklaagde administratieve praktijken dekken.

A.4.2. De Ministerraad is daarentegen van mening dat de doelstelling die door de wet van 16 november 2011 wordt nagestreefd, perfect legitiem is. Hij merkt op dat door te bepalen dat een « gezin met minderjarige kinderen » dat illegaal op het grondgebied verblijft in beginsel niet kan worden opgesloten, die wet aan een reeds door de administratie gevolgde gedragslijn kracht van wet geeft, zodat zij aan de betrokken vreemdelingen bijkomende waarborgen biedt. Hij voegt eraan toe dat het doel van artikel 74/9 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, ingevoegd bij artikel 2 van de wet van 16 november 2011, erin bestaat aan het gezin van vreemdelingen met minderjarige kinderen aan de noden ervan aangepaste alternatieven voor de opsluiting voor te stellen.

De Ministerraad onderstreept dat artikel 74/9 van de wet van 15 december 1980 elke opsluiting van een « gezin met minderjarige kinderen » in een centrum dat niet is aangepast aan de noden van een dergelijk gezin verbiedt. Hij verzoekt een onderscheid te maken tussen het geval beschreven in de tweede paragraaf van dat artikel en het geval beschreven in de derde paragraaf van hetzelfde artikel.

Het eerste geval betreft het « gezin met minderjarige kinderen » dat zich aan de grens aanmeldt zonder te voldoen aan de voorwaarden inzake binnenkomst en verblijf. Met het oog op het overgaan tot de verwijdering ervan en voor een zo kort mogelijke periode, zou dat gezin, volgens de Ministerraad, kunnen worden vastgehouden in een « plaats gelegen in het grensgebied » en aangepast aan de noden ervan, dat wil zeggen een « aangepast gesloten centrum » of een « woonunit » in de zin van artikel 1, 3°, van het koninklijk besluit van 14 mei 2009 « houdende vaststelling van het regime en de werkingsmaatregelen, toepasbaar op de woonunits, als bedoeld in artikel 74/8, § 1, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen ».

Het tweede geval betreft het « gezin met minderjarige kinderen » dat onwettig op het grondgebied verblijft. Dat kan in beginsel in een eigen woning verblijven. Indien dat niet mogelijk is, zal aan dat gezin een verblijfplaats worden toegewezen zoals bedoeld in artikel 74/8, § 2, van de wet van 15 december 1980, aangepast aan de noden voor gezinnen met kinderen. De Ministerraad preciseert dat, indien dat gezin niet meewerkt aan zijn daadwerkelijke terugkeer, het in beginsel zou kunnen worden geplaatst in een « gesloten centrum » waarop het koninklijk besluit van 2 augustus 2002 « houdende vaststelling van het regime en de werkingsmaatregelen, toepasbaar op de plaatsen gelegen op het Belgisch grondgebied, beheerd door de Dienst Vreemdelingenzaken, waar een vreemdeling wordt opgesloten, ter beschikking gesteld van de regering of vastgehouden, overeenkomstig de bepalingen vermeld in artikel 74/8, § 1, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen » van toepassing is.

A.5.1. De verzoekende partijen onderstrepen dat een vreemdeling, zelfs indien hij onwettig op het grondgebied van het Rijk verblijft, aanspraak kan maken op alle grondrechten die in de Grondwet of in de internationale verdragen zijn erkend.

A.5.2. De Ministerraad leidt van zijn kant uit artikel 191 van de Grondwet af dat de vreemdeling het voordeel van de in artikel 12 van de Grondwet uitgedrukte waarborgen slechts kan opeisen indien hij een geldige verblijfstitel bezit. Hij doet opmerken dat de vreemdeling die is opgesloten met toepassing van artikel 74/9 van de wet van 15 december 1980, onwettig op het grondgebied verblijft en daardoor tot een gevangenisstraf kan worden veroordeeld met toepassing van artikel 75 van dezelfde wet.

De Ministerraad voegt eraan toe dat, zelfs indien artikel 12 van de Grondwet op die vreemdeling van toepassing zou zijn, artikel 191 van de Grondwet de wetgever toelaat de gelijkstelling van die vreemdeling met de Belgen te beperken.

A.6.1. De verzoekende partijen betogen vervolgens dat artikel 5.1 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens verbiedt dat een kind wordt opgesloten wegens het feit dat het behoort tot een gezin waarvan het verblijf op het nationale grondgebied niet is toegestaan. Zij voeren aan dat geen van beide uitzonderingen op het verbod om een minderjarige van zijn vrijheid te beroven, waarin is voorzien in *littera d*) van die bepaling, dat geval beoogt.

A.6.2. De Ministerraad antwoordt in dat verband dat het Europees Hof voor de Rechten van de Mens van oordeel is dat een minderjarige ook van zijn vrijheid kan worden beroofd in het geval beschreven in *littera f*) van artikel 5.1 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

A.7.1. De verzoekende partijen voegen eraan toe dat de opsluiting van een minderjarig kind dat zijn gezin vergezelt nooit kan worden verantwoord door artikel 5.1, f), van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, zodat artikel 74/9 van de wet van 15 december 1980 een discriminatie in het leven roept tussen de kinderen die zijn opgesloten in een « gesloten centrum » en diegenen die dat niet zijn.

Zij merken op dat het niet is teneinde hen te beletten op onrechtmatige wijze het land binnen te komen of omdat zij het voorwerp zijn van een uitwijzings- of uitleveringsprocedure dat de kinderen worden opgesloten met toepassing van artikel 74/9 van de wet van 15 december 1980. Zij betogen dat hun vrijheidsbeneming veeleer ten doel heeft de volwassenen die hen begeleiden te beletten het land binnen te komen of de autoriteiten de mogelijkheid te bieden dezen uit te zetten. De verzoekende partijen merken in dat verband op dat volgens artikel 118 van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 « betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen » het slechts in geval van bijzondere beslissing van de bevoegde minister of van de Dienst Vreemdelingenzaken is dat een minderjarige een bevel krijgt om het grondgebied te verlaten.

A.7.2. De Ministerraad repliceert dat het bekritiseerde verschil in behandeling het gevolg is van de beslissing van de ouders om niet met de Dienst Vreemdelingenzaken samen te werken.

Hij verwijst in dat verband naar artikel 17, leden 1 en 5, van de richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 « over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven », alsook naar artikel 36.1 van de « Europese gevangenisregels », die op 11 januari 2006 zijn aangenomen bij een aanbeveling van het Comité van ministers van de Raad van Europa.

De Ministerraad voegt eraan toe dat artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens het Koninkrijk België de verplichting oplegt passende maatregelen te nemen om een kind en de persoon met wie het een gezinsband heeft te verenigen. Hij is van mening dat artikel 74/9 van de wet van 15 december 1980 ertoe strekt te vermijden dat een kind van zijn gezin wordt gescheiden.

A.8. De verzoekende partijen zetten bovendien uiteen dat een vrijheidsbeneming slechts in overeenstemming is met de grondwettelijke en internationale bepalingen waarvan de schending wordt aangevoerd indien zij berust op een voldoende nauwkeurige wetsbepaling, beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde wettige doelstelling.

A.9.1. De verzoekende partijen betogen dat het in de bestreden bepaling gebruikte woord « gezin » niet voldoende nauwkeurig is.

Zij merken op dat noch de Grondwet of het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, noch de wet van 15 december 1980 of enige andere Belgische wet die term op algemene wijze definieert. De rechtspraak met betrekking tot het concept « gezinsleven » zou trouwens voortdurend evolueren.

De verzoekende partijen voegen eraan toe dat een gezin geen rechtspersoonlijkheid heeft, geen rechtssubject is, geen plichten heeft en als zodanig niet het voorwerp kan zijn van een administratieve maatregel. Zij merken ook op dat de betwiste term, naar gelang van de culturen, groepen van personen met zeer verschillende banden kan aanduiden: van het kerngezin tot gehelen van personen zonder bloed- of aanverwantschapsband. Zij zijn dus van mening dat die term een arbitraire toepassing van de bestreden bepaling

mogelijk maakt, niet alleen op het kind dat wordt begeleid door zijn vader of zijn moeder, maar ook op het kind dat wordt begeleid door zijn broer, zijn zuster, een oom, een - zelfs verre - neef een wettelijke of feitelijke voogd, en zelfs een vriend.

De verzoekende partijen gaan ervan uit dat het gebrek aan voldoende nauwkeurigheid dat het gevolg is van het gebruik van het woord « gezin », niet kan worden weggewerkt door een verwijzing naar de definitie van het woord « familie » die wordt gegeven in artikel 1, 2°, van het koninklijk besluit van 14 mei 2009. Zij voeren bovendien aan dat die laatste definitie zeer onhandig is doordat zij verwijst naar het « ouderlijk gezag » zonder aan te geven of het bestaan daarvan moet worden beoordeeld ten aanzien van de wet van de Staat van herkomst van de beschouwde vreemdeling dan wel ten aanzien van de Belgische wet. Zij gaan ervan uit dat in dat laatste geval, of in geval van toepassing van een wet die op dat punt soortgelijk is met de Belgische wet, de groepen van personen waarin een volwassene feitelijk een kind onder zijn bewaring heeft of ermee is belast ervoor te zorgen, zonder houder te zijn van het ouderlijk gezag, niet als een familie zouden kunnen worden beschouwd.

A.9.2.1. De Ministerraad beweert uit het arrest van het Hof nr. 95/2008 van 26 juni 2008 af te leiden dat de bestreden bepaling voldoende nauwkeurig en toegankelijk is ten aanzien van artikel 5.1 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, omdat zij nauwkeurig de gevallen opsomt waarin een minderjarige kan worden opgesloten en aangeeft dat de opsluiting zo kort mogelijk dient te zijn, en omdat de artikelen 39/2 en 71 van de wet van 15 december 1980 de willekeurig opgesloten minderjarige een daadwerkelijk rechtsmiddel en dus een toereikende rechtsbescherming bieden.

A.9.2.2. De Ministerraad betoogt in ondergeschikte orde dat het concept « gezin met minderjarige kinderen » duidelijk is.

Hij preciseert dat een « minderjarig kind » een kind is dat de leeftijd van achttien jaar niet heeft bereikt.

Hij merkt op dat de familie wordt gedefinieerd bij artikel 1, 2°, van het koninklijk besluit van 14 mei 2009 en dat, ook al dateert het van vóór de bestreden wet, dat koninklijk besluit ten doel heeft de uitvoering van die wet te preciseren en te modaliseren. Hij voegt eraan toe dat de in dat koninklijk besluit voorgestelde definitie de niet-biologische ouders die het ouderlijk gezag uitoefenen omvat, maar de personen uitsluit die slechts door een feitelijke bewaring zijn verbonden, omdat dat moeilijk kan worden gecontroleerd en aanleiding kan geven tot willekeurige administratieve beslissingen. De Ministerraad preciseert dat het bestaan van het ouderlijk gezag dient te worden bepaald met toepassing van het Wetboek van internationaal privaatrecht.

A.10.1. De verzoekende partijen betogen dat de in de bestreden bepaling gebruikte woordgroep « plaats zoals bedoeld in artikel 74/8, § 2 » niet voldoende nauwkeurig is. Zij zijn van mening dat die laatste bepaling, die een « plaats waar [de « betrokkene »] wordt opgesloten, ter beschikking gesteld van de Regering of vastgehouden overeenkomstig de artikelen 7, 8*bis*, § 4, 25, 27, 29, tweede lid, 51/5, § 1 of § 3, 52/4, vierde lid, 54, 57/32, § 2, tweede lid, 74/5 of 74/6, § 1 of § 1*bis* » beoogt, die plaats niet op voldoende nauwkeurige wijze beschrijft.

Uit de onenigheid tussen de volksvertegenwoordigers over de betekenis die aan de betwiste woorden dient te worden gegeven en uit de vergelijking van het wetsvoorstel met het amendement dat aan de oorsprong ligt van de definitieve versie van artikel 74/9 van de wet van 15 december 1980, leiden de verzoekende partijen af dat die woorden worden gebruikt om de ene keer een « gesloten centrum », de andere keer een « open centrum » aan te wijzen, terwijl alleen de huisvesting in de eerste soort van centra een vrijheidsbenaming met zich meebrengt.

De verzoekende partijen merken ook op dat, door het gebruik van de betwiste woorden, de wetgever in paragraaf 3 van artikel 74/9 van de wet van 15 december 1980 een tegenstrijdigheid invoert, aangezien het vierde lid de plaatsing van sommige gezinnen in een « plaats zoals bedoeld in artikel 74/8, § 2 » slechts toelaat indien die gezinnen zich niet hebben gehouden aan de voorwaarden waaronder zij zijn verzocht in diezelfde plaats te verblijven.

De verzoekende partijen voegen eraan toe dat het koninklijk besluit van 14 mei 2009 het niet mogelijk maakt de betwiste woorden te preciseren.

A.10.2. Zonder de dubbelzinnigheid van de in het geding zijnde woorden te betwisten, citeert de Ministerraad de verantwoording van een amendement dat door de indieners ervan is ingetrokken - ingevolge de indiening van het amendement dat aan de oorsprong ligt van de definitieve tekst van artikel 74/9 van de wet van 15 december 1980 – waarin wordt gepreciseerd dat de betwiste woorden met name de woonunits beogen die zijn gedefinieerd in artikel 1, 3°, van het koninklijk besluit van 14 mei 2009.

De Ministerraad onderstreept ook dat artikel 74/9, § 2, van de wet van 15 december 1980 geen verwijzing bevat naar de plaatsen bedoeld in artikel 74/8, § 2, van dezelfde wet.

A.11.1. De verzoekende partijen klagen ook het gebrek aan nauwkeurigheid aan van de woorden « aangepast aan de noden voor gezinnen met minderjarige kinderen » die worden gebruikt in de eerste drie paragrafen van artikel 74/9 van de wet van 15 december 1980. Zij gaan ervan uit dat de voorwaarden waaraan de « gesloten centra » waarin kinderen kunnen worden opgesloten dienen te beantwoorden, bijzonder precies moeten worden gedefinieerd.

De verzoekende partijen merken op dat het verslag van de parlementaire besprekingen die vooraf zijn gegaan aan de aanneming van de bestreden bepaling geen enkele verduidelijking in dat verband verschaft.

Zij zijn van mening dat het gebrek aan voldoende nauwkeurigheid van de betwiste woorden niet kan worden weggewerkt door een verwijzing naar de definitie van de « woonunit » uitgedrukt in artikel 1, 3°, van het koninklijk besluit van 14 mei 2009. Zij merken op dat volgens artikel 83, vijfde lid, en artikel 84, 1°, van het koninklijk besluit van 2 augustus 2002, de plaats van opsluiting van de minderjarigen hun de mogelijkheid dient te bieden zich te ontspannen en kan worden aangepast aan de « opvang van families » door een afwijking van het « groepsregime ». De verzoekende partijen zijn van oordeel dat de wet het ten minste mogelijk zou moeten maken dat die plaatsen de daadwerkelijkheid verzekeren van alle bij de artikelen 3 tot 41 van het Verdrag inzake de rechten van het kind toegekende rechten.

A.11.2. De Ministerraad antwoordt dat de plaats bedoeld in artikel 74/8, § 2, aangepast aan de noden voor gezinnen, een « open centrum » is dat aan de leden ervan de mogelijkheid biedt de woonunit dagelijks zonder toelating te verlaten en waarvan het regime wordt bepaald door het koninklijk besluit van 14 mei 2009.

A.12.1. De verzoekende partijen betogen vervolgens dat de regels uitgedrukt in artikel 74/9 van de wet van 15 december 1980 niet beantwoorden aan een dwingende maatschappelijke behoefte.

Zij onderstrepen dat er alternatieven bestaan voor de opsluiting van onschuldige kinderen die niet het recht hebben op het grondgebied van het Rijk te verblijven. In dat verband verwijzen zij naar de ervaring met de woonunits waarin is voorzien bij het koninklijk besluit van 14 mei 2009, die door de overheid nog niet is geëvalueerd, maar die de betrokken niet-gouvernementele organisaties bevredigend achten, waarbij wordt gepreciseerd dat dat beleid voor verbetering vatbaar is.

A.12.2. Volgens de Ministerraad beantwoordt de bestreden bepaling aan een dwingende maatschappelijke behoefte.

Hij is van mening dat de opsluiting van een « gezin met minderjarige kinderen » met het oog op de terugdrijving ervan, zoals zij is georganiseerd, tot doel heeft de openbare orde te verzekeren, en in het bijzonder de binnenkomst en het onregelmatig verblijf van vreemdelingen op het grondgebied van het Rijk te vermijden.

A.13.1. De verzoekende partijen zetten tot slot uiteen dat, ook al worden de opsluiting van kinderen en de schending van hun grondrechten die daaruit voortvloeit, in sommige gevallen als verantwoord beschouwd, de maatregelen die de bestreden bepaling tot uitdrukking brengt, onevenredig zijn ten opzichte van de door de wetgever nagestreefde doelstelling.

Zij herinneren eraan dat, volgens het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, de situatie van uiterste kwetsbaarheid van het kind bepalend is en de overhand heeft op zijn status van vreemdeling die onwettig op het grondgebied verblijft (EHRM, 19 januari 2012, *Popov* t. Frankrijk, § 91). Zij verwijzen ook naar een informatienota van de hoge commissaris van de Verenigde Naties voor de vluchtelingen van 6 mei 1993, naar een document van *Amnesty International* van 23 februari 2006, naar een dossier van het « Kinderrechtencommissariaat » van september 2007, naar een onderzoeksrapport van het college van federale ombudsmannen van juni 2009, naar de aanbeveling 1985 van de Parlementaire Assemblée van de Raad van Europa, aangenomen op 7 oktober 2011, alsook naar de medische observaties van kinderen die in het Rijk zijn opgesloten waarnaar het Europees Hof voor de Rechten van de Mens reeds heeft verwezen (EHRM, 19 januari 2010, *Muskhadzhiyeva en anderen* t. België, § 34; 13 december 2011, *Kanagaratnam en anderen* t. België, § 41). Zij leiden daaruit af dat, rekening houdend met de onherstelbare psychologische schade die de opsluiting van kinderen veroorzaakt, schade die ter sprake werd gebracht tijdens de parlementaire besprekingen die zijn voorafgegaan aan de stemming over de bestreden bepaling, geen enkele vrijheidsbeneming van de personen die in die bepaling zijn beoogd, zelfs aangepast aan de leeftijd van de kinderen, in een Staat die de verdediging van de kinderen aan de top van de democratische waarden situeert, evenredig met een doelstelling kan worden geacht.

De verzoekende partijen voegen eraan toe dat de bestreden bepaling het niet mogelijk maakt de omstandigheden van de opsluiting van de beoogde kinderen nauwkeurig te bepalen en onderstreept dat de niet-inachtneming door het « gezin » van de in artikel 74/9, § 3, van de wet van 15 december 1980 bedoelde overeenkomst slechts te wijten kan zijn aan de volwassenen van dat gezin.

A.13.2. De Ministerraad repliceert dat de nefaste gevolgen van de opsluiting van een « gezin met minderjarige kinderen » met toepassing van de bestreden bepaling niet onevenredig met de door de wetgever nagestreefde doelstelling kunnen worden geacht.

Hij merkt op dat die nefaste gevolgen aan de oorsprong liggen van het wetsvoorstel waaruit de bestreden bepaling voortkomt, dat dat gezin in optimale omstandigheden wordt gehuisvest in « open centra » die aan hun noden zijn aangepast en dat alleen de niet-inachtneming van de met de Dienst Vreemdelingenzaken gesloten overeenkomst kan leiden tot een opsluiting voor een zo kort mogelijke periode. De Ministerraad is van mening dat het systeem waarin is voorzien bij artikel 74/9 van de wet van 15 december 1980, in overeenstemming is met de vereisten van artikel 37, onder c) en d), van het Verdrag inzake de rechten van het kind.

A.14. De vzw « Liga voor Mensenrechten » gaat ervan uit dat het eerste middel, om de door de verzoekende partijen uiteengezette redenen, gegrond is.

Over het tweede middel, afgeleid uit de schending van artikel 22bis van de Grondwet en uit de schending van de artikelen 10, 11 en 191 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 3 van het Verdrag inzake de rechten van het kind

A.15.1. De verzoekende partijen voeren aan dat de bestreden bepaling, in zoverre zij de opsluiting van kinderen in « gesloten centra » mogelijk maakt, afbreuk doet aan de integriteit en het hoger belang van die kinderen.

Uit een aanbeveling van het Comité voor de Rechten van het Kind met betrekking tot het verbod om nog kinderen in « gesloten centra » te plaatsen, die op 11 juni 2010 aan het Koninkrijk België werd gericht, leiden zij af dat de plaatsing van kinderen in een dergelijk centrum het Verdrag inzake de rechten van het kind schendt.

Zij voegen eraan toe dat, rekening houdend met het absolute karakter van het grondwettelijk recht van elk kind op de eerbiediging van zijn integriteit en met het gewicht dat in het Verdrag inzake de rechten van het kind wordt toegekend aan het hoger belang van het kind, het onmogelijk is de nefaste gevolgen van de opsluiting van een onschuldig kind te verantwoorden door overwegingen met betrekking tot de controle van de immigratie en de politie van de vreemdelingen.

De verzoekende partijen verwijzen bovendien naar arresten van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens waarbij rekening wordt gehouden met het hoger belang van het kind dat is erkend bij artikel 3 van het Verdrag inzake de rechten van het kind (EHRM, 5 april 2011, *Rahimi* t. Griekenland, §§ 108-109; 13 december 2011, *Kanagaratnam en anderen* t. België, § 67; 19 januari 2012, *Popov* t. Frankrijk, §§ 141 en 147), alsook naar de op 7 oktober 2011 aangenomen aanbeveling 1985 van de Parlementaire Assemblée van de Raad van Europa.

A.15.2. De Ministerraad repliceert dat artikel 37 van het Verdrag inzake de rechten van het kind de inhechtenisneming en de opsluiting van minderjarigen toelaat mits bepaalde voorwaarden, die door artikel 74/9 van de wet van 15 december 1980 zijn vervuld, in acht worden genomen.

Hij antwoordt ook dat die laatste bepaling de geest van het arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens van 19 januari 2012 in acht neemt. Hij doet in dat verband opmerken dat de gezinseenheid wordt gehandhaafd en dat de opsluiting van een « gezin met minderjarige kinderen » slechts als een laatste redmiddel is toegestaan in een centrum dat is aangepast aan de noden van een dergelijk gezin en voor een zo kort mogelijke periode.

A.16. De vzw « Liga voor Mensenrechten » gaat ervan uit dat het tweede middel, om de door de verzoekende partijen uiteengezette redenen, gegrond is.

Over het derde middel, afgeleid uit de schending van artikel 23, eerste lid, van de Grondwet en van het « algemeen rechtsbeginsel van de naleving van de menselijke waardigheid », en uit de schending van de artikelen 10, 11 en 191 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 37, onder a), van het Verdrag inzake de rechten van het kind

A.17.1. De door overheden, niet-gouvernementele organisaties en artsen vastgestelde nefaste gevolgen van de opsluiting van een kind in herinnering brengend, zien de verzoekende partijen de bestreden wetsbepaling als een toestemming om kinderen te onderwerpen aan een onmenselijke, vernederende of menonwaardige behandeling.

Zij gaan ervan uit dat de volwassenen die samen met die kinderen zijn opgesloten, en in het bijzonder hun ouders, eveneens een dergelijke behandeling ondergaan aangezien zij geen einde kunnen maken aan het lijden van die kinderen.

A.17.2. De Ministerraad repliceert dat de verslagen met betrekking tot de schadelijke gevolgen van de vrijheidsbeneming voor de kinderen slechts de « gesloten centra » betreffen en niet de woonunits die zijn aangepast aan de noden van de gezinnen, die in overeenstemming zouden zijn met het belang van het kind.

Hij merkt ook op dat de vrijheidsbeneming van een minderjarige in een welbepaalde plaats gelegen aan de grens met toepassing van artikel 74/5 van de wet van 15 december 1980 in beginsel niet strijdig is met artikel 37 van het Verdrag inzake de rechten van het kind, noch met artikel 5 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens of met elke andere nationale of internationale bepaling. Hij herinnert eraan dat de bestreden bepaling slechts in laatste instantie en na gebruik van alternatieven die beantwoorden aan de noden van de gezinnen, voorziet in de opsluiting van minderjarigen.

Hij is tot slot van mening dat het niveau van de omstandigheden waarin gezinnen zijn opgesloten in de woonunits die zijn aangepast aan de noden van de gezinnen, niet de drempel van ernst bereikt die kenmerkend is voor de onmenselijkheid of de vernedering.

A.18. De vzw « Liga voor Mensenrechten » gaat ervan uit dat het derde middel, om de door de verzoekende partijen uiteengezette redenen, gegrond is.

Over het vierde middel, afgeleid uit de schending van artikel 22 van de Grondwet en van de artikelen 10, 11 en 191 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens

A.19.1. De verzoekende partijen zijn van mening dat de verplichting voor de leden van eenzelfde gezin om in een welbepaalde plaats te leven een inmenging vormt in het recht op de eerbiediging van het privé- en gezinsleven van de kinderen en de volwassenen die hen begeleiden, temeer wanneer die personen in die plaats worden opgesloten.

Verwijzend naar de uiteenzetting van het tweede middel, betogen zij dat die inmenging in een democratische samenleving niet noodzakelijk is om de in artikel 8.2 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens uiteengezette doelstellingen te bereiken. Zij preciseren dat de politie van de vreemdelingen de afbreuk die aan het privé- en gezinsleven is gedaan, niet verantwoordt. Zij doen ook opmerken dat die inmenging aan de kinderen een onevenredige schade berokkent en hun een onmenselijke of vernederende behandeling oplegt, terwijl er alternatieven bestaan voor de procedures tot uitzetting van de kinderen die illegaal op het grondgebied verblijven.

A.19.2. De Ministerraad repliceert dat artikel 74/9 van de wet van 15 december 1980 geen inmenging vormt in het privé- en gezinsleven van de « gezinnen met minderjarige kinderen » waarop het van toepassing is. Hij merkt eerst op dat de bestreden bepaling geen scheiding van de gezinsleden veroorzaakt. Hij merkt vervolgens op dat de aanneming van die bepaling ten doel heeft de plaatsing van dergelijke gezinnen in plaatsen die niet zijn aangepast aan hun noden, te vermijden. Hij voegt eraan toe dat zowel de bevoegde minister als de Dienst Vreemdelingenzaken ertoe zijn gehouden, bij de uitoefening van de discretionaire bevoegdheid die de bestreden bepaling hun laat, artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens in acht te nemen, zodat de administratieve overheid vóór elke beslissing een zo grondig mogelijk onderzoek van de feiten dient uit te voeren, waarbij zij rekening houdt met alle omstandigheden die eigen zijn aan het desbetreffende geval. De van zijn vrijheid beroofde vreemdeling die zich, ondanks die voorzorgen, slachtoffer zou achten van een schending van artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens zou beschikken over het beroep waarin is voorzien bij artikel 71 van de wet van 15 december 1980 teneinde een onwettige administratieve praktijk te doen bestraffen.

De Ministerraad is van mening dat indien de bestreden bepaling wordt gezien als een inmenging in het recht op de eerbiediging van het privé- en gezinsleven, zij bestaanbaar is met de vereisten uiteengezet in artikel 8.2 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Hij doet met name opmerken dat artikel 74/9 van de wet van 15 december 1980 voortspuit uit de doelstelling van controle van de binnenkomst en het verblijf van de vreemdelingen op het grondgebied van het Rijk, die verband houdt met de bescherming van 's lands veiligheid, de bescherming van de openbare orde en het economisch welzijn of met het voorkomen van strafbare feiten. De Ministerraad gaat bovendien ervan uit dat de bestreden bepaling evenredig is met die doelstelling. De opsluiting van een gezin met minderjarige kinderen zou slechts een absoluut uitzonderlijke maatregel vormen en zou slechts plaats kunnen hebben in plaatsen die zijn aangepast aan de noden van die gezinnen en voor een zo kort mogelijke periode, onverminderd de verplichting voor de Dienst Vreemdelingenzaken om artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens in acht te nemen.

A.20. De vzw « Liga voor Mensenrechten » gaat ervan uit dat het vierde middel, om de door de verzoekende partijen uiteengezette redenen, gegrond is.

Over het vijfde middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet

A.21.1. De verzoekende partijen bekritisieren het discriminerende karakter van vier verschillen in behandeling die artikel 74/9 van de wet van 15 december 1980 zou invoeren.

Zij vestigen in de eerste plaats de aandacht op een verschil dat de bestreden bepaling maakt tussen twee categorieën van gezinnen die illegaal op het grondgebied verblijven : enerzijds, diegene die slechts één minderjarig kind tellen en, anderzijds, diegene die meer dan één minderjarig kind tellen. Zij zijn van mening dat, rekening houdend met de uitzonderingen op de talrijke grondrechten die de bestreden bepaling bevat, de woorden « minderjarige kinderen » slechts strikt kunnen worden geïnterpreteerd.

De verzoekende partijen vestigen in de tweede plaats de aandacht op het verschil dat artikel 74/9 van de wet van 15 december 1980 maakt tussen de gezinnen beoogd in paragraaf 2 en diegene die worden beoogd in paragraaf 3. Zij merken op dat de eerste slechts in een « gesloten centrum » kunnen worden opgesloten en dat zij, in tegenstelling met de tweede, niet de mogelijkheid hebben in een « eigen woning » te verblijven. De verzoekende partijen preciseren dat beide categorieën van gezinnen op het Belgische grondgebied worden opgesloten en dat het slechts krachtens een fictie is dat sommige delen van het grondgebied waar de in paragraaf 2 beoogde gezinnen worden opgesloten, als « transitzones » of als « internationale zones » worden aangemerkt.

De verzoekende partijen vestigen in de derde plaats de aandacht op een verschil dat artikel 74/9, § 3, van de wet van 15 december 1980 zou maken onder de kinderen van « gezinnen met minderjarige kinderen » die een overeenkomst met de Dienst Vreemdelingenzaken hebben gesloten : enerzijds, diegenen wier ouders de overeenkomst niet naleven en, anderzijds, diegenen wier ouders die overeenkomst in acht nemen. Alleen de eersten zouden kunnen worden opgesloten, terwijl noch de eersten, noch de tweeden verantwoordelijk kunnen worden geacht voor het gedrag van hun ouders.

In de vierde plaats klagen de verzoekende partijen een verschil aan tussen de buitenlandse kinderen die deel uitmaken van een « gezin » en de niet-begeleide buitenlandse minderjarigen. Zij betogen dat volgens de wet van 12 januari 2007 « betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen » de niet-begeleide buitenlandse minderjarige nooit in een gesloten centrum kan worden opgesloten, terwijl de bestreden bepaling een dergelijke opsluiting mogelijk maakt voor het kind dat wordt begeleid door zijn gezin, ondanks alle nefast gevolgen van een dergelijke maatregel voor dat kind.

A.21.2. De Ministerraad betwist het bestaan van de door de verzoekende partijen aangeklaagde discriminaties.

Hij is van mening dat het eerste bekritiseerde verschil in behandeling niet bestaat, aangezien, volgens hem, artikel 74/9 van de wet van 15 december 1980 ook van toepassing is op de gezinnen die slechts een enkel minderjarig kind in hun midden tellen. Hij merkt op dat de intentie van de wetgever erin bestaat de opsluiting van minderjarigen die illegaal op het grondgebied verblijven, te vermijden.

De Ministerraad is van oordeel dat het tweede bekritiseerde verschil in behandeling wordt verantwoord door het feit dat de gezinnen die worden beoogd in paragraaf 2 van artikel 74/9 van de wet van 15 december 1980 niet beschikken over een « eigen woning » op het grondgebied aangezien zij, in tegenstelling met de gezinnen die worden beoogd in paragraaf 3 van die bepaling, nog niet het land zijn binnengekomen.

Met betrekking tot het derde door de verzoekende partijen aangeklaagde verschil in behandeling doet de Ministerraad eerst opmerken dat het niet het gevolg is van de bestreden bepaling maar van het gedrag van de gezinnen waarop zij van toepassing is. Hij gaat vervolgens ervan uit dat de vergeleken gezinnen zich niet in vergelijkbare situaties bevinden en dat het verantwoord is de gezinnen die de met de Dienst Vreemdelingenzaken gesloten overeenkomst niet naleven, in een « gesloten centrum » te plaatsen. De Ministerraad voegt eraan toe dat die maatregel, rekening houdend met de voorwaarden en de omstandigheden van de inwerkingstelling ervan, redelijk is verantwoord door de gewettigde zorg de opsluiting van minderjarigen in de « gesloten centra » te vermijden en door de gewettigde wil om over te gaan tot de verwijdering van de vreemdelingen die illegaal op het grondgebied verblijven.

Met betrekking tot het vierde door de verzoekende partijen aangeklaagde verschil in behandeling merkt de Ministerraad eerst op dat een niet-begeleide buitenlandse minderjarige met toepassing van artikel 41 van de wet van 12 januari 2007 in een observatie- en oriëntatiecentrum kan worden geplaatst. Eraan herinnerend dat de in artikel 74/9 van de wet van 15 december 1980 bedoelde plaatsen dienen te zijn aangepast aan de noden van de opgevangen gezinnen, is hij vervolgens van mening dat het verschil in behandeling niet significant is. Hij voegt eraan toe dat de minderjarigen die worden begeleid door hun gezin, zich niet in een situatie bevinden die vergelijkbaar is met die van de niet-begeleide minderjarigen. Hij merkt tot slot op dat het om het gezinsleven van de minderjarigen die worden begeleid door hun gezin, te eerbiedigen is dat die laatsten daarvan niet worden gescheiden en dat een bijzondere en onderscheiden bepaling op hen van toepassing is.

A.22. De vzw « Liga voor Mensenrechten » gaat ervan uit dat het vijfde middel, om de door verzoekende partijen uiteengezette redenen, gegrond is.

- B -

B.1. Artikel 2 van de wet van 16 november 2011 « tot invoeging van een artikel 74/9 in de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, inzake het verbod op het opsluiten van kinderen in gesloten centra » voegt in titel III^{ter} van die wet van 15 december 1980 (« Bijzondere bepalingen met betrekking tot bepaalde vreemdelingen ») een artikel 74/9 toe, dat bepaalt :

« § 1. Een gezin met minderjarige kinderen dat het Rijk is binnengekomen zonder te voldoen aan de in artikel 2 of 3 gestelde voorwaarden of wiens verblijf heeft opgehouden regelmatig te zijn of wiens verblijf onregelmatig is, wordt in beginsel niet geplaatst in een plaats zoals bedoeld in artikel 74/8, § 2, tenzij aangepast aan de noden voor gezinnen met minderjarige kinderen.

§ 2. Het gezin met minderjarige kinderen dat tracht het Rijk binnen te komen zonder aan de voorwaarden, gesteld in artikel 2 of 3 te voldoen, kan, met het oog op het overgaan tot de verwijdering, voor een zo kort mogelijke periode, worden vastgehouden in een welbepaalde plaats aangepast aan de noden voor gezinnen met minderjarige kinderen, gelegen in het grensgebied.

§ 3. Het gezin bedoeld in § 1 krijgt de mogelijkheid om onder bepaalde voorwaarden in een eigen woning te verblijven, tenzij één van de gezinsleden zich bevindt in één van de

gevallen voorzien in artikel 3, eerste lid, 5° tot 7°. Indien het gezin in de onmogelijkheid verkeert om in een eigen woning te verblijven, dan zal het onder dezelfde voorwaarden een verblijfplaats toegewezen worden in een plaats zoals bedoeld in artikel 74/8, § 2, aangepast aan de noden voor gezinnen met minderjarige kinderen.

De voorwaarden waaraan het gezin moet voldoen, worden geformuleerd in een overeenkomst die wordt gesloten tussen het gezin en de Dienst Vreemdelingenzaken.

De Koning bepaalt de inhoud van deze overeenkomst, alsook de sancties die worden opgelegd indien de overeenkomst niet wordt gerespecteerd.

Slechts indien het gezin zich niet houdt aan de voorwaarden bedoeld in het tweede lid, kan het gezin voor een beperkte tijd worden geplaatst in een plaats zoals bedoeld in artikel 74/8, § 2, tenzij andere afdoende maar minder dwingende maatregelen doeltreffend kunnen worden toegepast.

§ 4. Het gezin bedoeld in §§ 1 tot 3 krijgt een ondersteunende ambtenaar toegewezen, die hen begeleidt, informeert en adviseert ».

B.2.1. Artikel 2 van de wet van 15 december 1980, vervangen bij artikel 5 van de wet van 15 juli 1996 « tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn », bepaalt :

« Wordt toegelaten het Rijk binnen te komen de vreemdeling die houder is :

1° hetzij van de documenten die vereist zijn krachtens een internationaal verdrag, een wet of een koninklijk besluit;

2° hetzij van een geldig paspoort of van een daarmee gelijkgestelde reistitel, voorzien van een visum of van een visumverklaring, geldig voor België, aangebracht door een Belgische diplomatieke of consulaire vertegenwoordiger of door een diplomatieke of consulaire vertegenwoordiger van een Staat die partij is bij een internationale overeenkomst betreffende de overschrijding van de buitengrenzen, die België bindt.

De Minister of zijn gemachtigde kan een vreemdeling die geen enkele van de in het voorgaande lid bepaalde documenten bezit, toestaan België binnen te komen, zulks op grond van bij koninklijk besluit vastgestelde regelen ».

B.2.2. Artikel 3 van de wet van 15 december 1980, zoals laatst gewijzigd bij artikel 4 van de wet van 19 januari 2012 « tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen », bepaalt :

« Behoudens de in een internationaal verdrag of in de wet bepaalde afwijkingen, kan door de met de grenscontrole belaste overheden worden teruggedreven, de vreemdeling die zich in een van de volgende gevallen bevindt :

1° wanneer hij aangetroffen wordt in de luchthaventransitzone zonder in het bezit te zijn van de bij artikel 2 vereiste documenten;

2° wanneer hij het Rijk poogt binnen te komen zonder in het bezit te zijn van de bij artikel 2 vereiste documenten;

3° wanneer hij, zo nodig, geen documenten kan overleggen ter staving van het doel van het voorgenomen verblijf en de verblijfsomstandigheden;

4° wanneer hij niet over voldoende middelen van bestaan beschikt, zowel voor de duur van het voorgenomen verblijf als voor de terugreis naar het land van oorsprong of voor de doorreis naar een derde Staat waar zijn toelating is gewaarborgd, en hij niet in staat is die middelen wettelijk te verwerven;

5° wanneer hij ter fine van weigering van toegang gesignaleerd staat in de Staten die partij zijn bij de Uitvoeringsovereenkomst van het Akkoord van Schengen, ondertekend op 19 juni 1990, hetzij omdat zijn aanwezigheid een gevaar uitmaakt voor de openbare orde of de nationale veiligheid, hetzij omdat hij het voorwerp heeft uitgemaakt van een verwijderingsmaatregel die noch ingetrokken noch opgeschort werd, die een verbod van toegang behelst wegens overtreding van de nationale bepalingen inzake de binnenkomst of het verblijf van de vreemdelingen;

6° wanneer hij door de Minister, op eensluidend advies van de Commissie van advies voor vreemdelingen, geacht wordt de internationale betrekkingen van België of van een Staat die partij is bij een internationale overeenkomst betreffende de overschrijding van de buitengrenzen, die België bindt, te kunnen schaden;

7° wanneer hij door de Minister of diens gemachtigde geacht wordt de openbare rust, de openbare orde of de veiligheid van het land te kunnen schaden;

8° wanneer hij sedert minder dan tien jaar uit het Rijk werd teruggewezen of uitgezet, zo de maatregel niet werd opgeschort of ingetrokken;

9° wanneer een onderdaan van een derde land het voorwerp uitmaakt van een inreisverbod dat noch opgeschort noch opgeheven is.

Wanneer de vreemdeling die moet worden teruggedreven houder is van een geldig visum, leggen de met grenscontrole belaste overheden het geval ter beslissing voor aan de Minister of diens gemachtigde. Wordt de toegang tot het grondgebied geweigerd, dan annuleren zij het visum en drijven zij de vreemdeling terug ».

B.2.3. Artikel 74/8 van de wet van 15 december 1980, zoals laatst gewijzigd bij artikel 15 van de wet van 19 januari 2012, bepaalt :

« § 1. De nodige maatregelen kunnen worden genomen opdat de betrokkene de plaats waar hij wordt opgesloten, ter beschikking gesteld van de Regering of vastgehouden overeenkomstig de artikelen 7, *8bis*, § 4, 25, 27, 29, tweede lid, 51/5, § 1 of § 3, 52/4, vierde lid, 54, 57/32, § 2, tweede lid, 74/5 of 74/6, § 1 of § *1bis*, niet zonder de vereiste toestemming verlaat.

Indien een verdachte of een veroordeelde, een vreemdeling in onregelmatig verblijf is, wordt de minister die bevoegd is voor de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen of zijn gemachtigde door de directeur van de strafinrichting op de hoogte gebracht van zijn opsluiting in de strafinrichting en dit van bij de aanvang van zijn hechtenis. Na ontvangst van deze informatie gaat de minister of zijn gemachtigde over tot de identificatie door de nationale overheden van zijn land van herkomst. De minister of zijn gemachtigde is gerechtigd om alle documenten en inlichtingen die voor de vaststelling van de identificatie nuttig zijn, door elke Belgische overheid te doen overleggen. Van zodra de identificatie is afgerond, zendt de minister of zijn gemachtigde onmiddellijk een document over aan de directeur van de strafinrichting dat aantoont dat de betrokkene is geïdentificeerd overeenkomstig artikel 1, 14°.

De vreemdelingen die in een strafinrichting zijn opgesloten en het voorwerp uitmaken van een uitvoerbare beslissing tot verwijdering, worden na voldaan te hebben aan de straffen opgelegd door de hoven en rechtbanken, onmiddellijk verwijderd of overgebracht naar een plaats die valt onder de bevoegdheid van de minister met het oog op hun effectieve verwijdering.

In afwijking van artikel 609 van het Wetboek van strafvordering en enkel indien de minister bevoegd voor de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen aantoont dat hij in de onmogelijkheid verkeert om onmiddellijk over te gaan tot verwijdering of overbrenging, kan degene die het voorwerp uitmaakt van een opheffing van een bevel tot aanhouding, krachtens een beslissing van een bevoegde overheid en voor zover hij het voorwerp uitmaakt ofwel van een uitvoerbaar koninklijk besluit tot uitzetting ofwel van een uitvoerbaar ministerieel besluit tot terugwijzing ofwel van een uitvoerbaar bevel tot verlaten van het grondgebied met bewijs van effectieve verwijdering, voor maximum zeven dagen vastgehouden worden met het oog op zijn effectieve verwijdering, of bij gebreke daaraan, zijn overbrenging naar een plaats die valt onder de bevoegdheid van de minister met het oog op zijn effectieve verwijdering.

Deze vreemdeling wordt afgezonderd van de gemeenrechtelijke gevangenen.

§ 2. De Koning kan het regime en de werkingsmaatregelen bepalen die toepasbaar zijn op de plaats waar de vreemdeling wordt opgesloten, ter beschikking van de regering wordt gesteld of wordt vastgehouden, overeenkomstig de bepalingen vermeld in § 1, eerste lid.

§ 3. De Koning kan het regime en de regels bepalen die van toepassing zijn op de overbrenging van vreemdelingen bedoeld in § 1.

§ 4. Aan de vreemdelingen, die zijn opgesloten, ter beschikking gesteld van de regering of vastgehouden in de plaatsen bedoeld in § 1, kan worden toegestaan in deze plaatsen arbeid te verrichten tegen vergoeding.

De Koning bepaalt bij een in de Ministerraad overlegd besluit de voorwaarden waaronder deze arbeid wordt gepresteerd en waaronder daarbij kan worden afgeweken van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers, van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten en van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers.

§ 5. Een vreemdeling, bedoeld in § 1, kan onderworpen worden aan een veiligheidsfouillering om er zich van te vergewissen dat hij geen wapen of enig voorwerp draagt dat gevaarlijk is voor de fysieke integriteit van hemzelf of van derden of voor de openbare orde, in elk van de volgende gevallen :

- 1° bij aankomst van de vreemdeling in een plaats bedoeld in § 1;
- 2° nadat de vreemdeling bezoek heeft ontvangen;
- 3° voorafgaand aan de overbrenging van de vreemdeling.

Bij zijn aankomst in een plaats, bedoeld in § 1, kan de bezoeker van een vreemdeling, bedoeld in § 1, eveneens onderworpen worden aan deze veiligheidsfouillering.

De veiligheidsfouillering gebeurt door het betasten van het lichaam en de kleding van de gefouilleerde, alsook door de controle van zijn bagage. Zij mag niet langer duren dan de daartoe noodzakelijke tijd. Zij wordt uitgevoerd door een gemachtigde van de minister van hetzelfde geslacht als de gefouilleerde.

§ 6. De gemachtigde van de minister kan dwang gebruiken ten aanzien van de vreemdeling, bedoeld in § 1, en in het kader van zijn overbrenging, bedoeld in § 3.

Dit gebruik van dwang is onderworpen aan de voorwaarden bepaald bij artikel 37 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt.

De Koning bepaalt de regels voor de opleiding in het kader van het gebruik van dwang door de gemachtigde van de minister ».

B.3. Met toepassing van artikel 74/8, § 2, van de wet van 15 december 1980 heeft de Koning verscheidene besluiten genomen.

Het koninklijk besluit van 4 mei 1999 « houdende vaststelling van het regime en de werkingsmaatregelen, toepasbaar op de plaatsen gelegen op het Belgisch grondgebied, beheerd door de Dienst Vreemdelingenzaken, waar een vreemdeling wordt opgesloten, ter beschikking gesteld van de regering of vastgehouden, overeenkomstig de bepalingen vermeld in artikel 74/8, § 1, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen » is door de Raad van State nietig verklaard (RvSt, 21 juni 2001, nr. 96.807, *Ligue des Droits de l'Homme en Mouvement contre le racisme, l'antisémitisme et la xénophobie*).

Het koninklijk besluit van 2 augustus 2002 « houdende vaststelling van het regime en de werkingsmaatregelen, toepasbaar op de plaatsen gelegen op het Belgisch grondgebied, beheerd door de Dienst Vreemdelingenzaken, waar een vreemdeling wordt opgesloten, ter beschikking gesteld van de regering of vastgehouden, overeenkomstig de bepalingen vermeld in artikel 74/8, § 1, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen » is door de Raad van State gedeeltelijk nietig verklaard (RvSt, 10 december 2008, nr. 188.705, *Ligue des Droits de l'Homme en Mouvement contre le racisme, l'antisémitisme et la xénophobie*). Dat koninklijk besluit is vervolgens gewijzigd bij een koninklijk besluit van 27 april 2007, bij artikel 49 van het koninklijk besluit van 14 mei 2009 « houdende vaststelling van het regime en de werkingsmaatregelen, toepasbaar op de woonunits, als bedoeld in artikel 74/8, § 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen » en bij het koninklijk besluit van 8 juni 2009 « tot wijziging van het koninklijk besluit van 2 augustus 2002 houdende vaststelling van het regime en de werkingsmaatregelen, toepasbaar op de plaatsen gelegen op het Belgisch grondgebied, beheerd door de Dienst Vreemdelingenzaken, waar een vreemdeling wordt opgesloten, ter beschikking gesteld van de regering of vastgehouden, overeenkomstig de bepalingen vermeld in artikel 74/8, § 1, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen ». Dat koninklijk besluit van 8 juni 2009 is door de Raad van State zeer gedeeltelijk nietig verklaard (RvSt, 20 oktober 2010, nr. 208.281, *Ligue des Droits de l'Homme en anderen*).

Het koninklijk besluit van 14 mei 2009 « houdende vaststelling van het regime en de werkingsmaatregelen, toepasbaar op de woonunits, als bedoeld in artikel 74/8, § 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen » is gewijzigd bij een koninklijk besluit van 22 april 2010.

Het koninklijk besluit van 8 juni 2009 « houdende vaststelling van het regime en de werkingsmaatregelen, toepasbaar op welbepaalde plaatsen, gesitueerd in het grensgebied, voorzien in artikel 74/5, § 1, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen » is door de

Raad van State zeer gedeeltelijk nietig verklaard (RvSt, 1 oktober 2010, nr. 207.819, *Ligue des Droits de l'Homme en anderen*).

Ten aanzien van het eerste middel

B.4. Uit de uiteenzetting van het middel blijkt dat het Hof wordt verzocht uitspraak te doen over de bestaanbaarheid van artikel 74/9 van de wet van 15 december 1980 met de artikelen 10, 11, 12, eerste en tweede lid, en 191 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 9, lid 1, van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en met artikel 5.1 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in zoverre de bestreden bepaling de opsluiting van minderjarige kinderen zou mogelijk maken.

B.5.1. Artikel 12, eerste en tweede lid, van de Grondwet bepaalt :

« De vrijheid van de persoon is gewaarborgd.

Niemand kan worden vervolgd dan in de gevallen die de wet bepaalt en in de vorm die zij voorschrijft ».

Het tweede lid van die bepaling behoudt aan de wetgever de bevoegdheid voor om, enerzijds, bepaalde gedragingen strafbaar te stellen en de vervolging van de strafbaar gestelde gedragingen te verhinderen en, anderzijds, de strafprocedure te bepalen.

Artikel 191 van de Grondwet bepaalt :

« Iedere vreemdeling die zich op het grondgebied van België bevindt, geniet de bescherming verleend aan personen en aan goederen, behoudens de bij de wet gestelde uitzonderingen ».

B.5.2. Artikel 9, lid 1, van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten bepaalt :

« Een ieder heeft recht op vrijheid en onschendbaarheid van zijn persoon. Niemand mag worden onderworpen aan willekeurige arrestatie of gevangenhouding. Niemand mag van zijn vrijheid worden beroofd, behalve op wettige gronden en op wettige wijze ».

B.5.3. Artikel 5.1 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens bepaalt :

« Eenieder heeft recht op persoonlijke vrijheid en veiligheid. Niemand mag van zijn vrijheid worden beroofd, behalve in de navolgende gevallen en langs wettelijke weg :

a) indien hij op rechtmatige wijze wordt gevangen gehouden na veroordeling door een daartoe bevoegde rechter;

b) indien hij op rechtmatige wijze is gearresteerd of gevangen wordt gehouden, wegens weigering een overeenkomstig de wet door een rechter gegeven bevel op te volgen of ten einde de nakoming van een door de wet voorgeschreven verplichting te verzekeren;

c) indien hij op rechtmatige wijze is gearresteerd of gevangen gehouden ten einde voor de bevoegde rechterlijke instantie te worden geleid, wanneer redelijke termen aanwezig zijn om te vermoeden, dat hij een strafbaar feit heeft begaan of indien er redelijke gronden zijn om aan te nemen dat het noodzakelijk is hem te beletten een strafbaar feit te begaan of te ontvluchten nadat hij dit heeft begaan;

d) in het geval van rechtmatige gevangenhouding van een minderjarige met het doel in te grijpen in zijn opvoeding of in het geval van zijn rechtmatige gevangenhouding, ten einde hem voor het bevoegde gezag te geleiden;

e) in het geval van rechtmatige gevangenhouding van personen die een besmettelijke ziekte zouden kunnen verspreiden, van geesteszieken, van verslaafden aan alcohol of verdovende middelen of van landlopers;

f) in het geval van rechtmatige arrestatie of gevangenhouding van personen ten einde hen te beletten op onrechtmatige wijze het land binnen te komen, of indien tegen hen een uitwijzings- of uitleveringsprocedure hangende is ».

B.5.4. De lijst van de uitzonderingen op het recht op vrijheid is uitputtend van aard en alleen een strikte interpretatie van die uitzonderingen past in het kader van het doel van artikel 5 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (EHRM, 12 oktober 2006, *Mubilanzila Mayeka en Kaniki Mitunga* t. België, § 96; 13 december 2011, *Kanagaratnam en anderen* t. België, § 79; 20 december 2011, *Yoh-Ekale Mwanje* t. België, § 113).

Een minderjarige kan van zijn vrijheid worden beroofd in andere gevallen dan die welke zijn beschreven in artikel 5.1, d), van het Verdrag (EHRM, 12 oktober 2006, *Mubilanzila Mayeka en Kaniki Mitunga* t. België, § 100), bijvoorbeeld in de gevallen beschreven in artikel 5.1, f), van het Verdrag (*ibid.*, §§ 100-101).

Artikel 5.1 van het Verdrag ontzegt de Staten niet het « onbetwistbaar recht » om op soevereine wijze de binnenkomst en het verblijf van vreemdelingen op hun grondgebied te

controleren (EHRM, 12 oktober 2006, *Mubilanzila Mayeka en Kaniki Mitunga* t. België, § 96; 13 december 2011, *Kanagaratnam en anderen* t. België, § 80; 20 december 2011, *Yoh-Ekale Mwanje* t. België, § 114), recht dat « als onontbeerlijk corollarium » heeft dat de Staten over een onbetwistbaar recht beschikken om kandidaten tot immigratie van hun vrijheid te beroven (EHRM, 24 januari 2008, *Riad en Idiab* t. België, § 70; grote kamer, 29 januari 2008, *Saadi* t. Verenigd Koninkrijk, § 64; 13 december 2011, *Kanagaratnam en anderen* t. België, § 80; 20 december 2011, *Yoh-Ekale Mwanje* t. België, § 114).

Meer in het bijzonder met betrekking tot personen tegen wie een uitwijzingsprocedure hangende is, beschikt de Staat over het recht om dergelijke personen van hun vrijheid te beroven indien hij dat redelijkerwijze noodzakelijk acht. In dat opzicht voorziet artikel 5.1, f), van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens niet in dezelfde bescherming als artikel 5.1, c), van hetzelfde Verdrag : er wordt enkel vereist dat een uitwijzingsprocedure hangende is (EHRM, grote kamer, 15 november 1996, *Chahal* t. Verenigd Koninkrijk, § 112).

B.5.5. Een vrijheidsberoving geschiedt slechts « langs wettelijke weg » in zoverre zij bestaanbaar is met het « algemeen beginsel van de rechtszekerheid », dat wil zeggen het gevolg is van de voorzienbare toepassing van een voldoende toegankelijke en nauwkeurige wet, die duidelijk de voorwaarden voor de vrijheidsberoving bepaalt, teneinde elk risico op willekeur te vermijden en eenieder – zo nodig omringd met bekwame raadslieden – de mogelijkheid te bieden om, volgens de omstandigheden, de mogelijke gevolgen van een handeling redelijkerwijs te voorzien (EHRM, 12 oktober 2006, *Mubilanzila Mayeka en Kaniki Mitunga* t. België, § 97; 24 januari 2008, *Riad en Idiab* t. België, § 72).

B.5.6. Om « rechtmatig » te zijn, moet een vasthouding bestaanbaar zijn met de zorg om het individu tegen willekeur te beschermen (EHRM, 12 oktober 2006, *Mubilanzila Mayeka en Kaniki Mitunga* t. België, § 96; 24 januari 2008, *Riad en Idiab* t. België, § 71; 13 december 2011, *Kanagaratnam en anderen* t. België, § 83; 20 december 2011, *Yoh-Ekale Mwanje* t. België, § 116).

De rechtmatigheid van een vasthouding beoogd in artikel 5.1, f), van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens hangt onder andere af van het bestaan van een band tussen, enerzijds, de reden voor de vasthouding en, anderzijds, de plaats en het regime van die gevangenhouding (EHRM, 12 oktober 2006, *Mubilanzila Mayeka en Kaniki Mitunga* t. België,

§ 102; 24 januari 2008, *Riad en Idiab* t. België, § 77; 19 januari 2010, *Muskhadzhiyeva en anderen* t. België, § 73; 13 december 2011, *Kanagaratnam en anderen* t. België, § 84; 20 december 2011, *Yoh-Ekale Mwanje* t. België, § 118).

Een dergelijke band bestaat niet wanneer een buitenlands minderjarig kind, al dan niet begeleid door een van zijn ouders, in dezelfde omstandigheden als die van de gevangenhouding van een volwassen persoon, gevangen wordt gehouden in een gesloten centrum dat is ontworpen voor buitenlandse volwassenen die illegaal op het grondgebied verblijven (EHRM, 12 oktober 2006, *Mubilanzila Mayeka en Kaniki Mitunga* t. België, § 103; 19 januari 2010, *Muskhadzhiyeva en anderen* t. België, §§ 73-74; 13 december 2011, *Kanagaratnam en anderen* t. België, §§ 86-88). Er dient ook rekening te worden gehouden met het feit dat de duur van de gevangenhouding in de zin van artikel 5.1, f), van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens de redelijke termijn die noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de nagestreefde doelstelling niet mag overschrijden (EHRM, 24 januari 2008, *Riad en Idiab* t. België, § 77; 13 december 2011, *Kanagaratnam en anderen* t. België, § 84; 20 december 2011, *Yoh-Ekale Mwanje* t. België, §§ 118-119).

B.6. De bestreden bepaling heeft niet als doel om de gevallen en de vorm van de vervolging te regelen in de zin van artikel 12, tweede lid, van de Grondwet.

B.7.1. De termen « gezin » en « famille » stemmen overeen met - en worden ook gebruikt in - artikel 17 van de richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 « over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven », dat het mogelijk maakt niet-begeleide minderjarigen en gezinnen met minderjarigen in bewaring te stellen, voor zover dat slechts in laatste instantie en voor een zo kort mogelijke periode gebeurt.

B.7.2. Het begrip « minderjarige kinderen » is duidelijk : het gaat om kinderen die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt.

Uit het generieke gebruik van de meervoudsvorm « minderjarige kinderen » mag overigens niet worden afgeleid dat de bestreden bepaling niet van toepassing zou zijn op gezinnen met slechts één minderjarig kind.

B.8.1. De « plaats zoals bedoeld in artikel 74/8, § 2 », waarvan sprake is in de paragrafen 1 en 3 van artikel 74/9 van de wet van 15 december 1980, is een « plaats waar de vreemdeling wordt opgesloten, ter beschikking van de regering wordt gesteld of wordt vastgehouden, overeenkomstig » de artikelen 7, 8*bis*, § 4, 25, 27, 29, tweede lid, 51/5, § 1 of § 3, 52/4, vierde lid, 54, 57/32, § 2, tweede lid, 74/5 of 74/6, § 1 of § 1*bis*, van de wet van 15 december 1980 (artikel 74/8, §§ 1 en 2, van de wet van 15 december 1980).

De Koning is ertoe gemachtigd « het regime en de werkingsmaatregelen [te] bepalen die [op die plaats] toepasbaar zijn » (artikel 74/8, § 2, van de wet van 15 december 1980).

B.8.2. Een « gezin met minderjarige kinderen » dat het Rijk is binnengekomen « zonder te voldoen aan de in artikel 2 of 3 » van de wet van 15 december 1980 « gestelde voorwaarden » of « wiens verblijf heeft opgehouden regelmatig te zijn of wiens verblijf onregelmatig is », wordt krachtens artikel 74/9, § 1, van de wet van 15 december 1980 in beginsel niet « geplaatst » in een plaats zoals bedoeld in artikel 74/8, § 2, van dezelfde wet, tenzij zij is aangepast aan de noden voor gezinnen met minderjarige kinderen.

Een dergelijk gezin krijgt in beginsel de mogelijkheid om in een « eigen woning » te verblijven, mits bepaalde modaliteiten geformuleerd in een met de Dienst Vreemdelingenzaken gesloten « overeenkomst » in acht worden genomen (artikel 74/9, § 3, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de wet van 15 december 1980, in samenhang gelezen met artikel 74/9, § 1, van dezelfde wet).

Indien dat gezin in de onmogelijkheid verkeert om in een dergelijke woning te verblijven, omdat het over geen woning beschikt, omdat een van de leden ervan zich bevindt in een van de situaties beschreven in artikel 3, eerste lid, 5^o tot 7^o, van de wet van 15 december 1980, of om een andere reden, dan zal aan dat gezin een verblijfplaats worden « toegewezen » in een « plaats zoals bedoeld in artikel 74/8, § 2, aangepast aan de noden voor gezinnen met minderjarige kinderen », met inachtneming van dezelfde modaliteiten als die welke zijn bepaald voor het verblijf in een « eigen woning » (artikel 74/9, § 3, eerste en tweede lid, van de wet van 15 december 1980, in samenhang gelezen met artikel 74/9, § 1, van dezelfde wet).

Volgens de bewoordingen van artikel 74/9, § 3, vierde lid, van de wet van 15 december 1980 is het slechts indien het gezin dat « wordt vastgehouden » in een eigen woning of in een verblijfplaats die aan het gezin werd « toegewezen », zich niet houdt aan de voorwaarden geformuleerd in de met de Dienst Vreemdelingenzaken gesloten overeenkomst, en indien het onmogelijk is andere afdoende maar minder dwingende maatregelen doeltreffend toe te passen, dat het gezin voor een beperkte tijd kan worden « geplaatst » in een « plaats zoals bedoeld in artikel 74/8, § 2 » van dezelfde wet.

B.8.3. In de parlementaire voorbereiding werd gepreciseerd dat de wet een principieel verbod op het opsluiten van minderjarige kinderen instelt maar in uitzonderlijke omstandigheden toestaat dat gezinnen met minderjarige kinderen voor een zo kort mogelijke periode in een aangepaste leefomgeving worden vastgehouden (*Integraal Verslag*, Kamer, 19 juli 2011, p. 126).

Uit dezelfde parlementaire voorbereiding, in het bijzonder de verwijzing daarin naar het voormelde koninklijk besluit van 14 mei 2009 (*ibid.*, p. 137), blijkt tevens dat de toegewezen verblijfplaatsen plaatsen zijn waar « elk familielid [...] de woonunit dagelijks, zonder voorafgaande toestemming, [mag] verlaten » (artikel 19 van het voormelde koninklijk besluit) en dat de mogelijkheid om de ouders van hun vrijheid te beroven in geval van niet-naleving van de voorwaarden bepaald in de overeenkomst, in werking moet worden gesteld zonder dat de minderjarige kinderen er nadeel van ondervinden (*ibid.*, p. 125).

B.8.4. Gelet op het vermeldde in B.5.2 tot B.5.6 mag op de minderjarige kinderen van een gezin dat zich in dergelijke omstandigheden bevindt, evenwel niet identiek hetzelfde regime van vasthouding van toepassing zijn als op de ouders.

Bovendien volgt uit de combinatie van paragraaf 1 van artikel 74/9 en het vierde lid van paragraaf 3 van hetzelfde artikel dat een gezin met minderjarige kinderen slechts in een plaats zoals bedoeld in artikel 74/8, § 2, kan worden geplaatst indien die is aangepast aan de noden voor gezinnen met minderjarige kinderen.

De accommodatie in dergelijke centra dient meer bepaald te voldoen aan artikel 17 van de voormelde richtlijn 2008/115/EG, dat bepaalt :

« Bewaring van minderjarigen en gezinnen

1. Niet-begeleide minderjarigen en gezinnen met minderjarigen worden slechts in laatste instantie, en voor een zo kort mogelijke periode in bewaring gesteld.

2. In bewaring gestelde gezinnen krijgen, in afwachting van verwijdering afzonderlijke accommodatie, waarbij voldoende privacy is gegarandeerd.

3. In bewaring gestelde minderjarigen wordt de mogelijkheid geboden tot vrijetijdsbesteding, zoals op hun leeftijd afgestemde spel- en recreatie-activiteiten en, afhankelijk van de duur van hun verblijf, tot toegang tot onderwijs.

4. Niet-begeleide minderjarigen worden zoveel mogelijk ondergebracht in inrichtingen met personeel en faciliteiten die zijn afgestemd op de noden van personen van hun leeftijd.

5. Tijdens bewaring van minderjarigen in afwachting van verwijdering dient het belang van het kind voorop te staan ».

Het staat aan de Koning om ervoor te zorgen dat de plaatsen waarin minderjarige kinderen kunnen worden vastgehouden, voldoen aan die vereisten. Het staat niet aan het Hof, maar aan de Raad van State en aan de hoven en rechtbanken, om de inachtneming van die vereisten door de Koning na te gaan.

In die interpretatie, die ook werd vermeld in de parlementaire voorbereiding (*Parl. St.*, Kamer, 2010-2011, DOC 53-0326/006, p. 9), laat de bestreden bepaling bijgevolg geen ongeoorloofde vrijheidsberoving toe.

B.9.1. Het « gezin met minderjarige kinderen » dat « tracht het Rijk binnen te komen zonder aan de voorwaarden, gesteld in artikel 2 of 3 » van de wet van 15 december 1980 « te voldoen », kan, met het oog op het overgaan tot de verwijdering ervan, voor een zo kort mogelijke periode, worden « vastgehouden » in een « welbepaalde plaats aangepast aan de noden voor gezinnen met minderjarige kinderen, gelegen in het grensgebied » (artikel 74/9, § 2, van de wet van 15 december 1980).

De procedure bedoeld in artikel 74/9, § 3, van de wet van 15 december 1980 is op dergelijke gezinnen niet van toepassing.

B.9.2. Hoewel artikel 74/9, § 2, van de wet van 15 december 1980 niet uitdrukkelijk naar die bepaling verwijst, moet worden aangenomen dat de in dat artikel bedoelde « welbepaalde

plaats » verwijst naar de plaats bedoeld in artikel 74/5, §§ 1 en 2, met dat verschil dat de in artikel 74/9, § 2, bedoelde plaats dient te zijn aangepast aan de noden van gezinnen met minderjarige kinderen.

Artikel 74/5, §§ 1 en 2, van de wet van 15 december 1980 bepaalt :

« § 1. In een welbepaalde plaats, gesitueerd in het grensgebied, mag worden vastgehouden, in afwachting van de machtiging om in het Rijk toegelaten te worden of van zijn terugdrijving van het grondgebied :

1° de vreemdeling die, met toepassing van de bepalingen van deze wet, door de met grenscontrole belaste overheden kan worden teruggedreven;

2° de vreemdeling die tracht het Rijk binnen te komen zonder aan de voorwaarden, gesteld door artikel 2, te voldoen, en die aan de grens een asielaanvraag heeft ingediend.

§ 2. De Koning kan in het Rijk andere plaatsen aanduiden, die gelijkgesteld worden met de plaatsen zoals bedoeld in [§ 1].

De vreemdeling die in een van deze andere plaatsen wordt vastgehouden, wordt niet beschouwd als zijnde gemachtigd om het Rijk binnen te komen ».

B.9.3. Het koninklijk besluit van 8 juni 2009 « houdende vaststelling van het regime en de werkingsmaatregelen, toepasbaar op welbepaalde plaatsen, gesitueerd in het grensgebied, voorzien in artikel 74/5, § 1, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen » bepaalt het regime en de werkingsmaatregelen van de « INAD-centra » (artikel 2, eerste lid, van dat koninklijk besluit), dat wil zeggen « plaatsen bedoeld in de artikelen 74/5, § 1, 1° en 74/8, § 1, van de [...] wet van 15 december 1980 » (artikel 1, 3°, van hetzelfde koninklijk besluit).

Er bestaat een « INAD-centrum » in de luchthaven Brussel-Nationaal, alsook in elk van de regionale luchthavens erkend als « Schengengrenspost » (artikel 3 van hetzelfde koninklijk besluit) .

B.9.4.1. De vereiste dat de in artikel 74/9, § 2, van de wet van 15 december 1980 bedoelde plaatsen moeten zijn aangepast aan de noden van gezinnen met minderjarige kinderen, houdt in dat die plaatsen dienen te voldoen aan de voorwaarden uiteengezet in B.8.3 en B.8.4.

In die zin dienen ook de verklaringen van de bevoegde staatssecretaris te worden begrepen, die vermeldt dat de in artikel 74/9, § 2, van de wet van 15 december 1980 bedoelde plaats « vooral niet » in die zin moet worden begrepen dat de mogelijkheid wordt geboden het in die bepaling beoogde gezin in een « INAD-centrum » vast te houden (*Integraal Verslag*, Kamer, 19 juli 2011, p. 134). Die centra komen immers slechts in aanmerking indien zij zijn aangepast aan de noden van gezinnen met minderjarige kinderen (*ibid.*, p. 135).

B.9.4.2. Het koninklijk besluit van 14 mei 2009, genomen met toepassing van artikel 74/8, § 2, van de wet van 15 december 1980, bepaalt het regime en de werkingsmaatregelen toepasbaar op de « woonunits », gedefinieerd als « plaatsen bedoeld in het artikel 74/8, §§ 1 en 2 van de [...] wet [van 15 december 1980], die beheerd worden door de Dienst Vreemdelingenzaken en bestemd zijn voor de huisvesting van families in afwachting van, al naargelang het geval, hun toegang tot het grondgebied, hun machtiging tot het verblijf, hun terugname conform Verordening (EG) nr. 343/2003 van de Raad van 18 februari 2003 tot vaststelling van de criteria en de instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asiolverzoek dat door een onderdaan van een derde land bij een van de lidstaten wordt ingediend, hun teruggedrijving, hun vrijwillige terugkeer, hun verwijdering » (artikel 1, 3^o, eerste lid, van dat koninklijk besluit, gewijzigd bij artikel 1 van het koninklijk besluit van 22 april 2010).

Dergelijke « woonunits » bestaan reeds in Zulte (ministerieel besluit van 19 mei 2009, *Belgisch Staatsblad* van 27 mei 2009, p. 38868; ministerieel besluit van 21 mei 2012, *Belgisch Staatsblad* van 25 mei 2012, p. 30452), in Tubeke (ministerieel besluit van 19 mei 2009, *Belgisch Staatsblad* van 27 mei 2009, p. 38868), in Sint-Gillis-Waas (ministerieel besluit van 25 oktober 2010, *Belgisch Staatsblad* van 3 november 2010, p. 65884), in Tielt (ministerieel besluit van 28 november 2011, *Belgisch Staatsblad* van 5 december 2011, p. 71733) en in Bevekom (ministerieel besluit van 23 september 2013, *Belgisch Staatsblad* van 25 september 2013, p. 67846).

Elk van die « woonunits », gelegen binnen het Rijk, wordt « gelijkgesteld met een welbepaalde plaats gesitueerd aan de grens » (artikel 1, 3^o, tweede lid, van het koninklijk besluit van 14 mei 2009, ingevoegd bij artikel 1 van het koninklijk besluit van 22 april 2010).

B.9.4.3. Ook de verscheidene verklaringen afgelegd door de bevoegde staatssecretaris of door de volksvertegenwoordigster die de eerste ondertekenaar is van het wetsvoorstel en van het amendement die aan de oorsprong liggen van de bestreden bepaling, waaruit blijkt dat het gezin met minderjarige kinderen beoogd in artikel 74/9, § 2, van de wet van 15 december 1980 in één van die « woonunits » zou kunnen worden vastgehouden (*Parl. St.*, Kamer, 2010-2011, DOC 53-0326/006, p. 21; *Integraal Verslag*, Kamer, 19 juli 2011, pp. 125, 130-131, 134 en 154-157), moeten in die zin worden begrepen, aangezien ook de woonunits slechts in aanmerking komen voor zover zij aan de noden van gezinnen met minderjarige kinderen zijn aangepast.

B.10. Onder voorbehoud van de interpretaties vermeld in B.8.3, B.8.4 en B.9.4 zijn de bestreden bepalingen bestaanbaar met de artikelen 10, 11, 12, eerste en tweede lid, en 191 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 9, lid 1, van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en met artikel 5.1 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Het eerste middel is niet gegrond.

Ten aanzien van het tweede middel

B.11. In het tweede middel voeren de verzoekende partijen aan dat de bestreden bepaling niet bestaanbaar is met de artikelen 10, 11, 22*bis* en 191 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 3 van het Verdrag inzake de rechten van het kind, aangezien de vasthouding van minderjarige kinderen die geen misdrijf hebben gepleegd, zou ingaan tegen het belang van het kind.

B.12.1. Artikel 22*bis* van de Grondwet bepaalt :

« Elk kind heeft recht op eerbiediging van zijn morele, lichamelijke, geestelijke en seksuele integriteit.

Elk kind heeft het recht zijn mening te uiten in alle aangelegenheden die het aangaan; met die mening wordt rekening gehouden in overeenstemming met zijn leeftijd en zijn onderscheidingsvermogen.

Elk kind heeft recht op maatregelen en diensten die zijn ontwikkeling bevorderen.

Het belang van het kind is de eerste overweging bij elke beslissing die het kind aangaat.

De wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel waarborgen deze rechten van het kind ».

Artikel 3 van het Verdrag inzake de rechten van het kind bepaalt :

« 1. Bij alle maatregelen betreffende kinderen, ongeacht of deze worden genomen door openbare of particuliere instellingen voor maatschappelijk welzijn of door rechterlijke instanties, bestuurlijke autoriteiten of wetgevende lichamen, vormen de belangen van het kind de eerste overweging.

2. De Staten die partij zijn, verbinden zich ertoe het kind te verzekeren van de bescherming en de zorg die nodig zijn voor zijn of haar welzijn, rekening houdend met de rechten en plichten van zijn of haar ouders, wettige voogden of anderen die wettelijk verantwoordelijk voor het kind zijn, en nemen hiertoe alle passende wettelijke en bestuurlijke maatregelen.

3. De Staten die partij zijn, waarborgen dat de instellingen, diensten en voorzieningen die verantwoordelijk zijn voor de zorg voor of de bescherming van kinderen voldoen aan de door de bevoegde autoriteiten vastgestelde normen, met name ten aanzien van de veiligheid, de gezondheid, het aantal personeelsleden en hun geschiktheid, alsmede bevoegd toezicht ».

B.12.2. Die bepalingen verbieden niet op absolute wijze de vasthouding van minderjarigen. Artikel 37 van het Verdrag voor de rechten van het kind laat de vasthouding van minderjarigen overigens toe indien zulks geschiedt overeenkomstig de wet en voor zover die vasthouding slechts als uiterste maatregel en voor de kortst mogelijke passende duur wordt gehanteerd.

Ook uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens blijkt dat de inachtneming van het belang van het kind zich niet op absolute wijze verzet tegen de vasthouding van minderjarigen, voor zover de familiale eenheid niet in het gedrang komt, er geen alternatieven zijn en de vasthouding slechts als uiterste mogelijkheid wordt overwogen (EHRM, 19 december 2012, *Popov t. Frankrijk*, § 141).

In de interpretatie vermeld in B.8.3, B.8.4 en B.9.4 neemt de bestreden bepaling die voorwaarden in acht.

B.12.3. Het tweede middel is niet gegrond.

Ten aanzien van het derde middel

B.13. In het derde middel voeren de verzoekende partijen aan dat de bestreden bepaling niet bestaanbaar is met de artikelen 10, 11, 23, eerste lid, en 191 van de Grondwet, in samenhang gelezen met het algemeen beginsel van de menselijke waardigheid, met artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 37, a), van het Verdrag inzake de rechten van het kind, aangezien de vasthouding van kinderen in gesloten centra een onmenselijke en vernederende behandeling zou uitmaken.

B.14.1. Artikel 23, eerste lid, van de Grondwet bepaalt :

« Ieder heeft het recht een menswaardig leven te leiden ».

Artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens bepaalt :

« Niemand mag worden onderworpen aan folteringen noch aan onmenselijke of vernederende behandelingen of straffen ».

Artikel 37 van het Verdrag inzake de rechten van het kind bepaalt :

« De Staten die partij zijn, waarborgen dat :

a) geen enkel kind wordt onderworpen aan foltering of aan een andere wrede, onmenselijke of ontterende behandeling of bestraffing. Doodstraf noch levenslange gevangenisstraf zonder de mogelijkheid van vrijlating wordt opgelegd voor strafbare feiten gepleegd door personen jonger dan achttien jaar;

b) geen enkel kind op onwettige of willekeurige wijze van zijn of haar vrijheid wordt beroofd. De aanhouding, inhechtenisneming of vangenneming van een kind geschiedt overeenkomstig de wet en wordt slechts gehanteerd als uiterste maatregel en voor de kortst mogelijke passende duur;

c) ieder kind dat van zijn of haar vrijheid is beroofd, wordt behandeld met menselijkheid en met eerbied voor de waardigheid inherent aan de menselijke persoon, en zodanig dat rekening wordt gehouden met de behoeften van een persoon van zijn of haar leeftijd. Met name wordt ieder kind dat van zijn of haar vrijheid is beroofd, gescheiden van volwassenen tenzij het in het belang van het kind wordt geacht dit niet te doen, en heeft ieder kind het recht contact met zijn of haar familie te onderhouden door middel van correspondentie en bezoeken, behalve in uitzonderlijke omstandigheden;

d) ieder kind dat van zijn of haar vrijheid is beroofd het recht heeft onverwijld te beschikken over juridische en andere passende bijstand, alsmede het recht de wettigheid van zijn vrijheidsberoving te betwisten ten overstaan van een rechter of een andere bevoegde, onafhankelijke en onpartijdige autoriteit, en op een onverwijld beslist ten aanzien van dat beroep ».

B.14.2. Die bepalingen verbieden niet op absolute wijze de vasthouding van minderjarigen. Artikel 37 van het Verdrag voor de rechten van het kind laat de vasthouding van minderjarigen overigens toe indien zulks geschiedt overeenkomstig de wet en voor zover die vasthouding slechts als uiterste maatregel en voor de kortst mogelijke passende duur wordt gehanteerd.

In de interpretatie vermeld in B.8.3, B.8.4 en B.9.4 maakt de vasthouding van minderjarigen in een aangepaste plaats geen onmenselijke en vernederende behandeling uit. Evenmin is een vasthouding van minderjarige kinderen met het oog op hun uitwijzing in strijd met het recht om een menswaardig leven te leiden.

B.14.3. Het derde middel is niet gegrond.

Ten aanzien van het vierde middel

B.15. In het vierde middel voeren de verzoekende partijen aan dat de bestreden bepaling niet bestaanbaar is met de artikelen 10, 11, 22 en 191 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, aangezien zij een onevenredig groot nadeel zou berokkenen aan de betrokken kinderen en aan hun ouders.

B.16.1. Artikel 22 van de Grondwet bepaalt :

« Ieder heeft recht op eerbiediging van zijn privé-leven en zijn gezinsleven, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden door de wet bepaald.

De wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel waarborgen de bescherming van dat recht ».

Artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens bepaalt :

« 1. Eenieder heeft recht op eerbiediging van zijn privé leven, zijn gezinsleven, zijn huis en zijn briefwisseling.

2. Geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan met betrekking tot de uitoefening van dit recht dan voor zover bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving nodig is in het belang van 's lands veiligheid, de openbare veiligheid, of het economisch welzijn van het land, de bescherming van de openbare orde en het voorkomen van strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden, of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen ».

B.16.2. In geen enkele van de hypotheses vermeld in artikel 74/9 van de wet van 15 december 1980 wordt het gezin gescheiden. Bovendien beoogt de bestreden bepaling om het aantal vasthoudingen van gezinnen met minderjarige kinderen in een plaats waar ouders van hun vrijheid zijn beroofd tot een minimum te beperken.

In de interpretatie vermeld in B.8.3, B.8.4 en B.9.4 komt bovendien evenmin het recht op eerbiediging van het privéleven in het gedrang. Voorts komt het toe aan de Dienst Vreemdelingenzaken om bij de toepassing van artikel 74/9 van de wet van 15 december 1980 artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens in acht te nemen. Het staat niet aan het Hof om zich uit te spreken over de toepassing van die bepaling door een administratieve overheid.

B.16.3. Het vierde middel is niet gegrond.

Ten aanzien van het vijfde middel

B.17. In het vijfde middel voeren de verzoekende partijen aan dat de bestreden bepaling niet bestaanbaar is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Zij voeren vier verschillen aan die niet redelijkerwijze zouden zijn verantwoord.

B.18.1. Ten eerste voeren de verzoekende partijen aan dat de bestreden bepaling twee categorieën van gezinnen met minderjarige kinderen die illegaal op het grondgebied verblijven, zou discrimineren, aangezien de bestreden bepaling niet van toepassing zou zijn op gezinnen met slechts één minderjarig kind.

B.18.2. Zoals is vermeld in B.7.2, mag uit het generieke gebruik van de meervoudsvorm « meerderjarige kinderen » niet worden afgeleid dat de bestreden bepaling niet van toepassing zou zijn op gezinnen met slechts één minderjarig kind.

B.19.1. Ten tweede voeren de verzoekende partijen aan dat de bestreden bepaling gezinnen met minderjarige kinderen die het grondgebied trachten binnen te komen zonder aan de voorwaarden gesteld in de artikelen 2 en 3 van de wet van 15 december 1980 te voldoen, zou discrimineren ten opzichte van gezinnen met minderjarige kinderen die het grondgebied reeds zijn binnengekomen zonder aan die voorwaarden te voldoen, doordat de mogelijkheid om in een eigen woning te verblijven, bedoeld in artikel 74/9, § 3, eerste lid, van de wet van 15 december 1980, enkel op de laatstgenoemde categorie van gezinnen van toepassing is.

B.19.2. Het aangevoerde verschil in behandeling wordt verklaard door de omstandigheid dat de eerstgenoemde categorie van personen het grondgebied nog niet is binnengekomen, terwijl de laatstgenoemde categorie van personen dat wel reeds heeft gedaan. Enkel ten aanzien van de eerstgenoemde categorie van personen kan bijgevolg nog worden vermeden dat zij de artikelen 2 en 3 van de wet van 15 december 1980 overtreden en zich aldus schuldig maken aan het misdrijf omschreven in artikel 75 van de wet van 15 december 1980. Enkel ten aanzien van de eerstgenoemde categorie van personen is het overigens van belang om hen bij aankomst in België beschikbaar te houden voor registratie en controle (*Parl. St.*, Kamer, 2010-2011, DOC 53-0326/001, p. 10).

Bovendien bepaalt artikel 74/9, § 2, van de wet van 15 december 1980 dat de vasthouding dient te worden beperkt tot een zo kort mogelijke periode, alsook dat de plaats waarin de gezinnen met minderjarige kinderen die het grondgebied in strijd met de artikelen 2 en 3 van de wet van 15 december 1980 trachten binnen te komen, worden vastgehouden, dient te zijn aangepast aan de noden voor gezinnen met minderjarige kinderen. Op die plaatsen dienen de voorwaarden uiteengezet in B.8.3, B.8.4 en B.9.4 van toepassing te zijn.

De mogelijkheid om in een eigen woning te verblijven, is overigens slechts relevant voor zover de betrokkene over een eigen woning beschikt, hetgeen voor families die het grondgebied nog niet hebben betreden, doorgaans niet het geval zal zijn.

B.20.1. Ten derde voeren de verzoekende partijen aan dat de bestreden bepaling minderjarige kinderen wier ouders beslissen om de voorwaarden van de met de Dienst Vreemdelingenzaken gesloten overeenkomst, bedoeld in artikel 74/9, § 3, tweede lid, van de wet van 15 december 1980, niet na te leven, discrimineert ten opzichte van minderjarige kinderen wier ouders beslissen om die overeenkomst wel na te leven.

B.20.2. Met de vasthouding, als uiterste middel, van gezinnen met minderjarige kinderen in een plaats waar de ouders van hun vrijheid zijn beroofd, beoogt de wetgever de effectiviteit van het beleid inzake asiel en migratie te waarborgen. Tevens beoogt hij de vasthouding van minderjarige kinderen in dergelijke plaatsen tot een minimum te beperken.

Het onderscheid berust op een objectief criterium, te weten de naleving, door de ouders van de betrokken minderjarige kinderen, van de overeenkomst gesloten met de Dienst Vreemdelingenzaken. Het sluiten van die overeenkomst levert de illegaal op het grondgebied verblijvende vreemdelingen de gunst op om, in afwachting van hun verwijdering, in een eigen woning of een woonunit te mogen verblijven en draagt bijgevolg bij tot de doelstelling om vasthouding van minderjarigen in de regel te verbieden.

Indien de ouders die overeenkomst naleven, worden de gevolgen van de uitzetting voor de psychologische ontwikkeling van de minderjarige kinderen tot een minimum beperkt. Niettemin vereist de effectiviteit van het beleid inzake asiel en migratie dat in geval van niet-naleving van die overeenkomst een vasthouding in een plaats waar zij van hun vrijheid zijn beroofd mogelijk blijft, zij het, ten aanzien van de minderjarige kinderen, onder de voorwaarden vermeld in B.8.3, B.8.4 en B.9.4.

B.21.1. Ten vierde voeren de verzoekende partijen aan dat de bestreden bepaling minderjarige kinderen die deel uitmaken van een gezin discrimineert ten opzichte van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, die nooit in een zogenaamd « gesloten centrum » zouden mogen worden vastgehouden.

B.21.2. Niet-begeleide minderjarige vreemdelingen kunnen worden opgevangen in een observatie- en oriëntatiecentrum bedoeld in artikel 41, § 1, van de wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van

vreemdelingen. Krachtens die bepaling wordt een dergelijk centrum in dat geval gelijkgesteld met een « welbepaalde plaats gesitueerd in het grensgebied ».

Bijgevolg bestaat er geen verschil in behandeling tussen de niet-begeleide minderjarige vreemdeling die in een observatie- en oriëntatiecentrum bedoeld in artikel 41, § 1, van de wet van 12 januari 2007 wordt opgevangen en een minderjarige die deel uitmaakt van een gezin met minderjarige kinderen dat het grondgebied tracht binnen te komen in de zin van artikel 74/9, § 2, van de wet van 15 december 1980.

Bovendien blijkt uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens dat de overheid erover dient te waken dat ouders en hun minderjarige kinderen niet van elkaar worden gescheiden (EHRM, 22 juni 1989, *Eriksson* t. Zweden, § 71; 12 oktober 2006, *Mubilanzila Mayeka en Kaniki Mitunga* t. België, § 51). Die vereiste rechtvaardigt dat minderjarige kinderen in uiterste gevallen kunnen worden vastgehouden samen met hun ouders, zij het dat ten aanzien van die minderjarige kinderen de plaats van die vasthouding dient te beantwoorden aan de voorwaarden vermeld in B.8.3, B.8.4 en B.9.4.

B.22. Het vijfde middel is niet gegrond.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt het beroep, onder voorbehoud van de interpretaties vermeld in B.8.3, B.8.4 en B.9.4.

Aldus uitgesproken in het Frans, het Nederlands en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op de openbare terechtzitting van 19 december 2013.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meersschaut

J. Spreutels